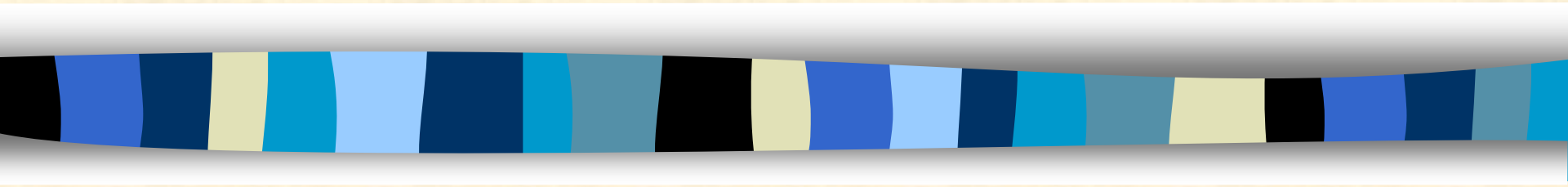
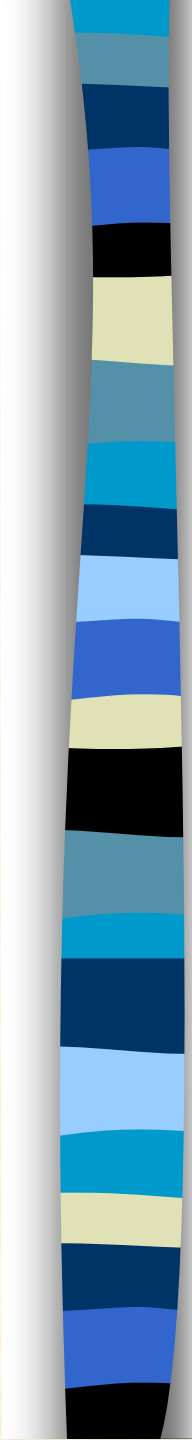
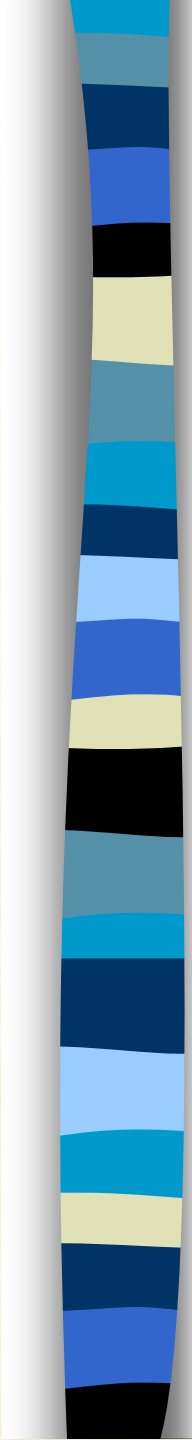

AGRESJA WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

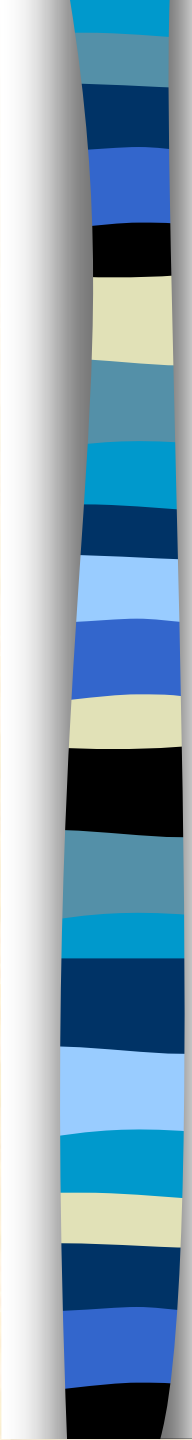

Według Słownika Współczesnego Języka Polskiego
AGRESJA, to *„wroga, napastliwa postawa
lub zachowanie się względem kogoś lub czegoś”*.

TRZY GŁÓWNE TEORIE WYJAŚNIAJĄCE ŹRÓDŁO AGRESJI

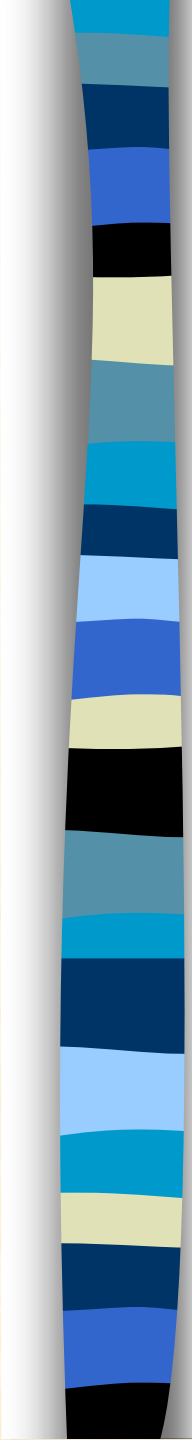
- **Teoria instynktów**, która mówi, że agresja jest instynktem wrodzonym i że człowiek z natury zachowuje się agresywnie i stosuje przemoc.
- **Teoria frustracji**, według której przyczyną zachowań agresywnych jest przeżywana frustracja, będąca wynikiem zablokowania zaspokojenia potrzeb.
- **Teoria społecznego uczenia się**, która mówi, że ludzie uczą się zachowań agresywnych bądź przez własne, bezpośrednie doświadczenie, bądź przez naśladownictwo.

FORMY AGRESJI

■ AGRESJA SŁOWNNA:

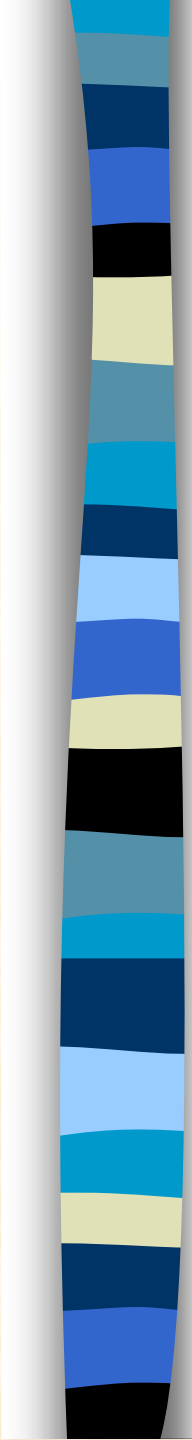
- atak na charakter osoby,
- atak na kompetencje („Jak możesz być taki głupi?”),
- atak na pochodzenie („Jesteś taką samą ofiarą życiową jak twój ojciec”),
- atak na wygląd fizyczny („Czy zawsze musisz wyglądać jak niechluj?”),
- oszczercze porównanie („Z ciebie nigdy nic nie będzie”),
- dokuczanie,
- ubliżanie i przeklinanie,
- wyśmiewanie i ośmieszanie,
- grożenie,
- obrzucanie wyzwiskami,
- niewerbalne symbole (robienie uwłaczających min),
- uszczypliwość lub kpiny.

FORMY AGRESJI

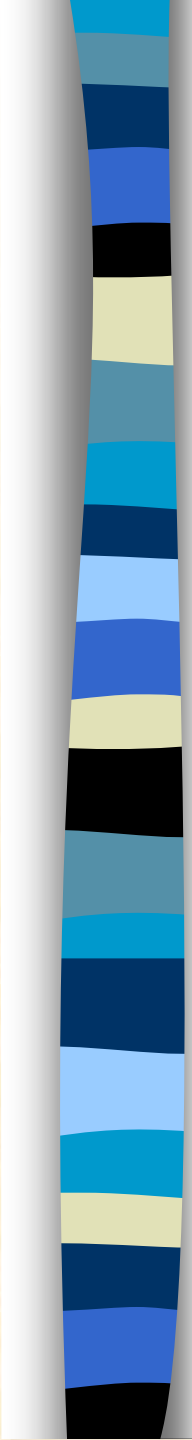
AGRESJA FIZYCZNA:

- **Instrumentalna** (mamy do czynienia wtedy, gdy agresor chce zdobyć lub osiągnąć jakiś cel).
- **Emocjonalna** (gdy dziecko przeżywa lęk lub złość).

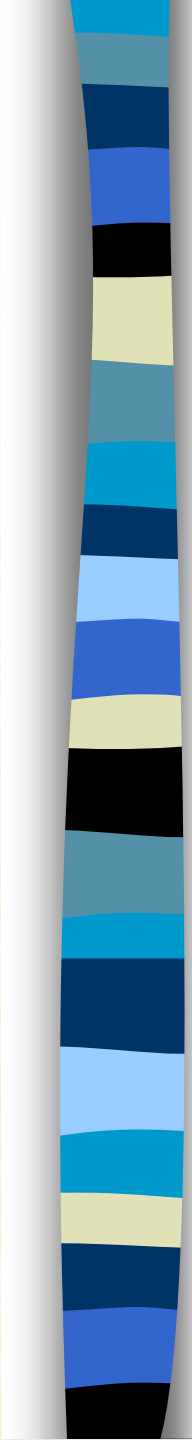
PRZYKŁADY AGRESJI FIZYCZNEJ

- bójki pomiędzy uczniami:
 - uderzanie (pięścią),
 - kopanie,
 - potrząsanie,
 - duszenie,
 - przypalanie,
 - strzelanie,
- pchnięcie nożem, itp. ostrymi przedmiotami,
- spoliczkowanie,
- dawanie klapsa,
- „pacnięcie” kogoś,
- ataki na nauczycieli,
- napastowanie seksualne.

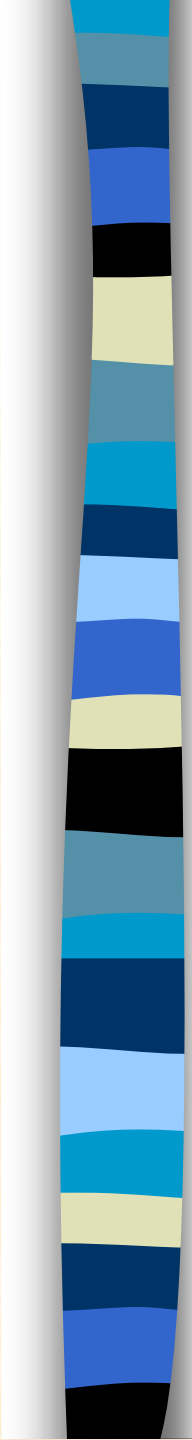
PRZYCZYNY AGRESJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

- Agresja i przemoc w rodzinie.
- W rodzinie panuje chaos, a role matki i ojca nie są w pełni realizowane:
 - negatywny lub chłodny stosunek emocjonalny rodziców do dziecka, przede wszystkim w pierwszych latach jego życia,
 - brak wyznaczonych granic, których dziecku nie wolno przekraczać w zachowaniu wobec rodziców, rodzeństwa innych dorosłych i rówieśników,
 - brak relacji ze strony rodziców w rozpoznawaniu i akceptowaniu dziecięcych zachowań.

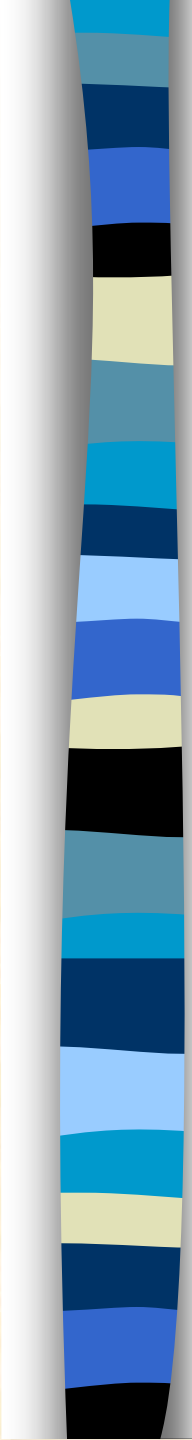
PRZYCZYNY AGRESJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

- Mało rozwinięta samokontrola swoich emocji.
- Ustabilizowane wzory zachowań agresywnych i stosowania przemocy.
- Używanie alkoholu i narkotyków.
- Pokazywana w telewizji przemoc.
- Zbyt dużo uczniów w klasach.
- Zbyt dużo czasu spędzanego w sposób ukierunkowany.
- Za mało możliwości wycofania się z pracy grupowej oraz zbyt mało możliwości tworzenia.
- Ograniczona ruchliwość (za dużo siedzenia przy stołach, za mało przestrzeni i okazji do ruchu).
- Ogólny standard budynku i otoczenia, oświetlenie, poziom hałasu, temperatura i wystrój pomieszczeń (zbyt dużo lub mało bodźców sprzyja agresji).

PRZYCZYNY AGRESJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

- Frustracja wynikająca z braku dobrego kontaktu z dorosłymi lub agresja z ich strony.
- Niskie poczucie własnej wartości, połączone z dużą ilością otrzymywanych przez nich negatywnych komunikatów od dorosłych.
- Modelowanie zachowań agresywnych w mediach, subkulturach, rodzinach.
- Brak jasnych i przestrzeganych reguł życia szkolnego.
- Mała umiejętność radzenia sobie z przeżywaniem silnych i negatywnych uczuć, a zwłaszcza złości.
- Brak umiejętności konstruktywnego rozwiązania sytuacji konfliktowych .
- Frustracja spowodowana brakiem perspektyw życiowych.

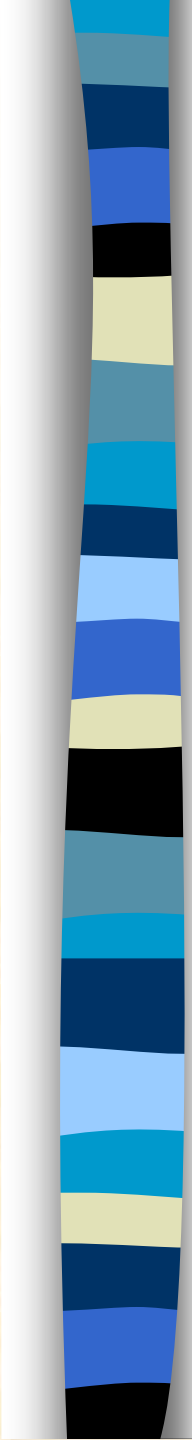

PRZYCZYNY AGRESJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

- Zbyt rzadko wykorzystywane umiejętności konstruktywnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych przez nauczycieli i rodziców.
- Niewłaściwe sposoby komunikowania się z uczniami, powodujące ich agresję (poniżanie, krytykowanie, wyśmiewanie lub niezauważanie osiągnięć).
- Nieumiejętność radzenia sobie z przeżywaniem silnych i trudnych uczuć.
- nieskuteczne rozładowywanie napięć podczas lekcji (nastawienie na szybki skutek, bez uwzględnienia przyczyn i warunków).

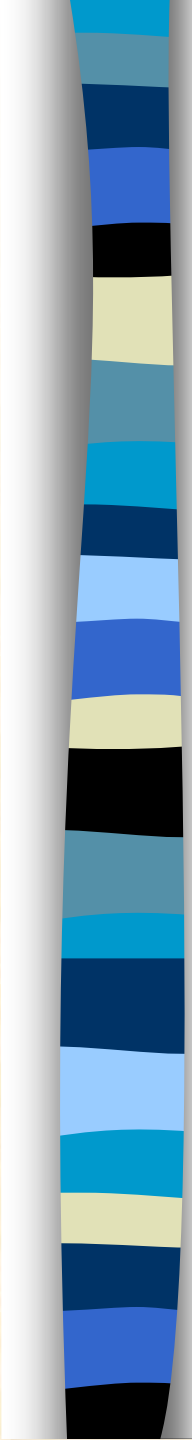
RODZINA A ZACHOWANIA AGRESYWNE

Dzieci, które czują się bezpieczne w swoich relacjach z rodzicami, są mniej agresywne i lepiej radzą sobie z emocjami. Gdy otacza się je miłością i zainteresowaniem, mają znacznie mniej powodów do agresji i wrogości. Uciekają się do niej wtedy, gdy się boją, gdy są osamotnione, pełne rozterek lub gdy mają silną potrzebę akceptacji bądź zwrócenia na siebie uwagi.

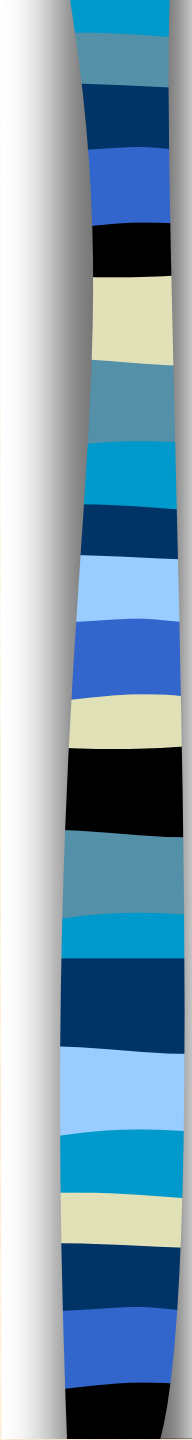
OZNAKI STOSOWANEJ PRZEMOCY

- zwiększone poczucie lęku (niepokoju)
- zwiększone poczucie strachu
- nastrój przygnębienia
- zmniejszona energia
- wzrost braku zaufania
- zakłócenia snu
- zakłócenia apetytu
- osłabienie poznawczego funkcjonowania
- wzmocnienie uczucia wrogości

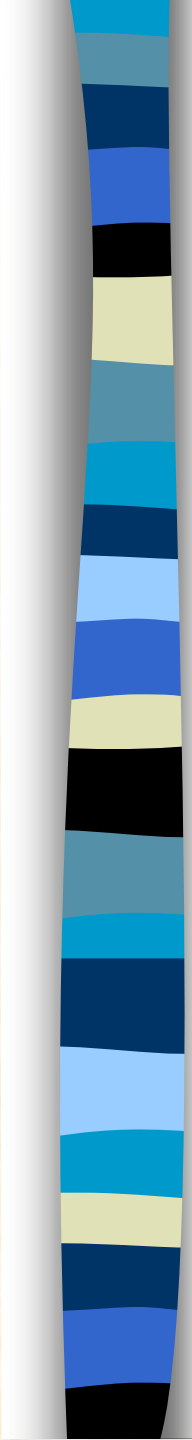
CECHY POTENCJALNEJ OFIARY

- niska aktywność fizyczna
- wysoki poziom niepokoju
- niska samoocena
- wrażliwość
- ostrożność (postępowania) działania
- małe grono przyjaciół lub ich brak
- brak poczucia bezpieczeństwa

CECHY POTENCJALNEGO SPRAWCY, TYRANA

- ponadprzeciętna siła fizyczna
- porywczość, impulsywność
- wysoka samoocena
- niski poziom empatii
- silna potrzeba dominacji
- wysoka, pozytywna ocena agresji i przemocy

CO MAJĄ ZROBIĆ RODZICE ABY UNIKNĄĆ AGRESJI?

- Mądrze kochać swoje dzieci.
- Określić jasne i zrozumiałe relacje w domu.
- Określić granice dyscypliny.
- Być konsekwentnym w egzekwowaniu wspólnie ustalonych reguł postępowania.
- Stosować konsekwentną dyscyplinę.

Im więcej pomożemy dzieciom i młodzieży w zakresie zapobiegania i kontrolowania agresji, tym społeczeństwo nasze będzie zdrowsze psychicznie, wrażliwsze na potrzeby drugiego człowieka, będzie więcej uśmiechów na co dzień, a przez to znacznie łatwiej poradzimy sobie z problemami dnia codziennego.

DZIĘKUJEMY

